

DOBROGEA JUNA.

Dobrogea a Dobrogenilor

ABONAMENTE:

Pe un an . . . . . 40 Lei — Pe 6 luni . . . . . 20 Lei
Anunțuri și Reclame după invoiata

Problema Rusă

Rusia, statul cel mare de la Nord, nu mai este și nu va mai fi, — iar aceasta indiferent de simpatiile sau antipatiile noastre și de mările interese europene. Nu va mai fi din cauze care nu depind nici de noi, nici de mările puteri europene sau mondiale.

Toți acei dintre europeni, cari de 300 ani, că a domos în Rusia dinastia Romanov și de cănd Rusia a crescut și s-a împărtășit de la Camicea la Balta și de la Mareea Albă până la Mareea Neagră, toți europeni cui și, cari au căutat să judece existența și necesitatea Rusiei, au găsit că ea a fost, pur și simplu, o anomalie, la adevăr ea nu și găsește justificarea într-un ideal de viață omenească. Ortodoxismul ce și insușise ca principiu de politică externă nu era pentru nimeni un ideal și nu ascundea decât tendința de acaparare asupra Sud-Estului Europei. Rusia a rămas până în vremurile noastre o despote asiatică, un imperiu creat de putere și privilegii unei măini de oameni interesanți de o putere în exploatarea unui amânt foarte întins, care era o bogăție, și a 70 de națiuni, cari erau multe ce poneau în valoare această bogăție. Cum o poneau în valoare? — Mijloacele acestea sunt tot ce a constituit cultura rusescă. Trebuie să recunoaștem că aceste mijloace erau primitive și insuficiente și într-adevăr nu s-au ridicat astfel ca cultură europeană să elibereze de la invadă sau să le simtă spația dacă s-ar pierde.

Să adevără, capitalele Europei occidentale și-au creat debogări în Rusia, cultura europeană a căutat să cucerească și în Rusia, aceasta însă tardiv după cucerirea napoleoniă.

Conflictul dintre Napoleon și Alexander a dat Rusiei mai mult de cît putea să ea însăși acasă la ea.

După campania din 1812, în Rusia nu vreme nu s'a vorbit de căd de Franța, de oamenii ei, de viața de acolo și de tot ce privia civilizația. Apoi Iberia și mărilor după 1856, conflictul dintre Franța și Germania după 1870, au galvanizat Rusia ridicând-o să adevără la rangul de mare putere europeană. Dar și el de puțere? Era o putere economică? Nu Era o putere culturală?

Nu Era, pur și simplu, o putere militară.

Pentru Franță, care i-a căutat prietenia, pentru Franță săracă în oameni, Rusia era mirigiu numărului pe care îl va înarma în cele deschise cu capitalul său și îl va transforma în tăvălugul de fier și foc, care va înțepătrui trupă germană. Războiele din 1877 cu turci, din 1904 cu japoanezi și în sfârșit marea războl, 1914-1917, au stat înăuntru până la ce punct Rusia a răsunat celor speranțe și sacrificii de bani și obiectelor.

Cum priveste revoluția din 1917 ea coincidea cu slabirea războiului, — era un moment când puterea războiului trebuia să se concentreze în sine și, și tocmai atunci Rusia scăpată din război, din forța de atracție a politicii războiului, defectiunea și revoluția au dat-o Rusiei să prăbușești!

— Se mai poate reconstituî?

Da, o întrebare la care oamenii politicii europeni cercă să dea răspuns. Vom spune aceste răspunsuri în 4 categorii spațiale urmărite: unul vor reconstrui prin țarism, alii intr-oarece bolșevicii primul republică sovietică pe națională Rusie, alii vor crea o stare de influență sau de exploatare a puterii economice și se feresc, alii aceasta împărțeală Rusiei, iar alii îndărăde de state pe naționalități, state dependente fie că se vor federa între ele sau nu.

Ce-a-n puță spune de scopurile ce se dă? Evident, orice stat trebuie să facă mai întâi poporul ce cuprindă din acest punct de vedere ce potem să nu.

Tarismul? — A fost o anomalie criș? Soviesc? — Este o anomalie criș? Tarismul? — A avea creșterea etat de intu-

ORGAN NAȚIONAL DOBROGEAN

Director: CONSTANTIN N. SARRY

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
BUCURESTI — STR. PATRĂSCU-VODĂ, No. 4
Manuscrisele nu se înșapă

CASE DE IMPRUMUT PE GAJ A AGRICULTORILOR ȘI INDUSTRIEȘTI DIN CONSTANȚA

EXPLICAȚIILE D-LUI MECU

Față de unele plângeri ivite și de tot felul de suveniri puse în circulație asupra operejuiilor Casei de Imprumut pe gjaj a agricultorilor și industriașilor din Constanța, d. Ilie Mecu, directorul succursalei Băncii Naționale din localitate și președinte al acestei Case de Imprumut, a crezut necesar să ne da următoarele explicații.

In conformitate cu Regulamentul Casei de Imprumut — ne-a spus d-sa — Imprumuturi nu se puteau da decât asupra productelor treezrate și puse în magazin, asupra cerealelor semințate și prinse de rădăcini, cum și asupra oricărui fel de materii prime, de materii industriale deja fabricate, oflate în fabrici sau depozitele lor.

A mă fi finit strict — continuă d. Mecu — de litera acestui regulament ar fi însemnat să esclud de la ajutor pe toți Români din acest județ deoarece care dintre acești, la venirea noastră în Dobrogea, avea produse frerate sau prinse de radăcini, ori fabricate depozitate.

Si atunci dând o interpretare specială legii, pe răspunderea mea, am dat ajutorul pentru refacerea inventarelor agricultorilor, luându-le drept garanție proprietățile.

Lucrul acesta, dacă era cu puțință pentru marii proprietari, era însă imposibil pentru posesorii de locuri mici, care, după lege, sunt inalienabile. Si atunci pe tot aceasta le-am admis imprumuturile solidare, care-i angajaază și-i stimulează pe toți la olală.

In felul acesta, până la 31 Decembrie 1919, am ajutat la refacerea a 800 gospodării și la înzestrarea jud. Constanța cu peste 14.000 capete de vite mari și mici.

In acordarea imprumuturilor a fost înălțată orice preocupare politică și n-am avut în vedere decât cinstea solicitatorilor.

Am respins chiar pe unii cu actele în regulă, când, după informațiile ce aveam dândiți ar fi dovedit în trecut că nu erau oameni de treabă.

Mai mult decât atât: am controlat foarte de aproape ca banii imprumutati să ajungă la destinație și acolo unde am dovedit că sumele primite au avut o altă înțrebunțare decât aceea a refacerii gospodăriilor, am lăsat măsuri și am refuzat de a da noui sume — cum a fost cazul cu doi-trei mari proprietari.

Imprumuturi solidare la proprietari mici s-au dat până astăzi de la Ianuarie a. c. In sumă de 5-6000 lei, la 600 însă, cuprinși în 70 contracte.

Tin — ne-a spus în încheiere d. Mecu — la dispoziția oricui doarele cu actele și numele celor imprumutați, pentru a se vedea felul cum s'a lucrat la această casă.

Locuitorii înșinuiați prin cele mai întinse măsuri de publicitate vin zilnic și doar Regulamentul fixează la cinci zile termenul de hotărâre asupra imprumutului, așa că noi capătă banii — acei cari au dreptul — chiar a două zile.

In felul acesta, pe când în alte județe, ajutoarele date au fost foarte limitate, la Constanța am ajuns a imprumuta până la 30 Decembrie anul trecut 3 milioane lei pentru refacerea învelitoarelor agricole, cumpărături de vite și semințe; 1 milion pentru facerea de semănături și continuări de munci agricole și 1 milion asupra producătorilor recoltate și puse la magazie, în scopul ca producătorii să poată aștepta prețuri mai bune. — Rep.

LITERARE

LUI SCARLAT VÂRNĂV

S'a zis ades că omul ce naște și nu moare E fericit și în lume și în viață viitoare; Ca pomul ce dă în florile în fiecare an Tot astfel înfloreste și sufletul uman Când străbătând prin lumea aceasta fără rost S'a pricoput să și facă din cinste adăpost.

Ce vrednic tu știiut-ai dușmanii să-ți privești Si ce puțin preț pus'ai pe urile lumești — Ce vesnic se vor naște înzind să adumbrescă Seninul de gândire ori dragoste obștească Impodobite harnic cu plide vorbitoare Cu urme sănătoase și demne d'admirare!

Sălașluiind credința în Dobrogea pustie Biserica și școala se datori vor tie In cea mai bună parte — căci ai știut să dai Tot dorul sfânt de muncă — de care plin erai — Cu dragoste de tată, cu grija de părinte, Pentru înălțarea ăstor pioase-ăsezăminte.

Și trece-vor și anii și-a trece și durerea... Dar Dobrogea mănuita, găsindu-și măngiurea, Când pronia cereasca în rugi o preamară-va Să știi că și de sine în rugă aminti-va — Compoară de iubire, luceafăr către care Se 'ndreaptă gândul nostru în sincer'admirare!

DATORIE

*Sablocotenentul
Alexandru Georgeescu*

Nălăca bradul;
Zămisirea pădurilor dela Români;
Era 'n floarea lui răsadul
și avea douăzeci de ani.

Dor de mană, dor de viață,
Dragoste și flori de crin
Si 'ntre bună dimineață
Se 'mplineste un destin.

Grupa lui, mereu cu focul
In rasbeliște cumpătită,
Si-a pierdut întreg norocul
Si sfârșise răvășita.

Gloanțele curgeau ca ploaia...
iar lângă căzutul lor,
Când și-au potoliț bătaia,
Ofițerul era mort.

Au oprit pe loc dușmanul
— Scumpi capăt — ca un obuz!
Si sfârșit rămase pieful
Inamic dela Oluz... —

Dar sfârșită e departe
Si o înimă de mamă,
Ce cu sojul își împarte
Plânsetul cel mai de sămă.

Drăgașe păsărica,
— Unic rost de veselie —
Li se stinse, mititică,
Într-o crună bătălie.

No să mai revină dorul
Gândurilor dătădă...
N'a mai revin feiorul
Niciodată... niciodată.

Mama și-a pierdut odihna,
De cănd dormi între Mixandre.
Tata nu și mai are tihna,
Alexandre, Alexandre!..

Boala bucuriei crude

Bate vânt de măzănoapte,
Cel mai aspră vânt la noi;
Via cu dansul dormici săpăte
De sărmăni și de eroi.

Dace vântul mai departe
Săpătă dulce... dar, de plăs,
Jalea Dobrogel deșarte
Tot meleagul și-a patruas.

Mamele privesc în zare,
Amărăte de suspin;
Soare-apune și răsare,
Cei plecați nu mai revin.

Tângios li strig pe nume
Tristele vojl pe soj,
Iasă jalea bătel mame
Lă raspunde trist la teji..

Boreala bucuriei crude
Doar orfani e mai duc..
Bielul princ nu mai audă
De mămuci ori tatu..

Talmăind însă durerea
Care nu i pe față lui,
Te doboră măngăreacă
Ce-a surâs orfanul.

Cruju-Delasălistă

Tracia săt independent

După ziarele din Sofia, guvernul bulgar a fost înștiințat că conferința a hotărât ca Tracia să devină stat independent sub protectoratul Ligii Națiunilor.

Noul stat va fi compus din județele Giurgiu, Xantă, Deveagaci și câteva vilăci din Turcia europeană.

Capitala Traciei va fi orașul Adrianopol.

In vederea constituirei noului stat, zilele acestea comandanții aliați al Traciei, care se alătură Giurgiu, Xantă, Deveagaci și câteva vilăci din Adrianopol.

dacă pământul Basarabiei, cred că e necesar să arăt, cum care e compoziția lui, din nordul Moldovei dintră Prut și Nistru până la Mare și aceasta, cu atât mai mult ca să între nordul și sudul Basarabiei și puternică deosebiră de cînd și ca rezultat puternică varietatea de culturi agricole.

La Nord, clima e mai aspră, mai gală cu cea din dreapta Prutului, la sud însă, din cauza curenților Mării, mai dulce mai apropiată de clima Dobrogei, dintre gurile Dunării și Sudul județului Constanța, mai accesibile pomiculturii și vinețicurile.

In nordul județului Hotin și nordul judecătării, pe lângă pământ negru, ma-

Priviri generale asupra Basarabiei

de VIRGIL IONESCU-DĂRZET

II

Cum spuneam, în unul din numetile trecute, pământul Basarabiei, cred că e necesar să arăt, cum care e compoziția lui, din nordul Moldovei dintră Prut și Nistru până la Mare și aceasta, cu atât mai mult ca să între nordul și sudul Basarabiei și puternică deosebiră de cînd și ca rezultat puternică varietatea de culturi agricole.

La Nord, clima e mai aspră, mai gală cu cea din dreapta Prutului, la sud însă,

din cauza curenților Mării, mai dulce

numit geologică — cernozem — de o fertilitate de remarcat cu vezi vedea, de remarcat va fi și cantitatea enormă a cerealelor ce se obțin din culturile făcute. Acest strat de pământ negru, coborându-se la vale se subjează din ce în ce, varind din această cauză și produsul său, ajungând la Mare, să fie o pânză ușoară și pe alocarea nici să se găsească.

In județele Soroca, Chișinău, Bălți, la vestul jud. Hotin și pe întinsul malului Prutului, pământul negru e anestecat cu humusul de pădure, în proporție de 7%, la suta, tot așa de productiv ca și cel negru.

La Sud jud. Cahul, Ismail și Cetatea Albă, cum spuneam mai sus, începe dispariția pământului negru, prin unele părți de culoare cenușie, conținând 3 la suta humus și pînă la 1% cultura pomilor fructiferi.

Înregul pământ nordic al Basarabiei, până în dreptul jud. Ismail, Cetatea Albă și Cahul, e foarte accidental, asemănător mult cu cel din jud. Iași, Botoșani, Dorohoi, Vaslui, bine îmbrăcat cu pământ negru, foarte gras. În materii prime, din care cauză productivitatea pe aceste pământuri e foarte imbelisgată, numită zona Soroca-Bălți-Hotin, grădinarul Basarabiei.

Terenuri sănătoase, în Basarabia, regiuni curoce, datorită cărora să se exerceze vre'o influență asupra elementelor climatologice nu există, deși sunt perioade intinse, la sud, nisipoase, în Soroca spre malul Nistrului, câteva săptămâni calorezoase, din care cauză se găsesc și nisipuri calcare sarmatice, cări vară, din cauza căldurii puternice, se înflorântă repede după cum tot așa de repede iarna îngheță, dar și care face aproape imposibilă vre-un fel de vegetație.

Când vorbeam de clima acestei provincii și spuneam că e variată, mă întemeiam pe factorii principali: păduri, mare și ape. În județele dela nord, în timpu primăverei și verii sunt zilele mai plioase, datorită padurilor care ocupă întinderi de seamă, cum și curenții Prutului și Nistrului, după cum, și terenele sunt mai geroase și mai tot timpul îmbrăcate cu zăpezi, ce prind a se topi cu primele zile călduroase ale primăverei. Din contra, în județele mijlocii: Chișinău, Orhei, Tighina, e clima mai temperată; deajuns de umedă și răcoroasă primăvara și vară și iarna nu așa de friguroasă, dar nici zăpezile nefărsite. În schimb în județele sudice: Cahul, Ismail, Cetatea-Alba clima e aproape același ca și în județele Tulcea și Constanța, secetoase și calderoase puternic vara, vânturi primăvara și toamna și iarna mai mult umedă, când și când zapada care nu prea mult dănește.

Această variație de temperatură, are o influență caracteristică și asupra fenomenului de viață a locuitorilor. Cei dela nord, în special sunt foarte vil, foarte ageri la muncă, mai comerciali și cu longevitate mai de remarcă, pe când cei dela Sud, mai domoli, mai vizitori, dar tot atât de capabili de muncă, vorbind, bine înțeles, de jăranul moldovean egal de intelligent pretutindenea.

După serviciul topografic al Statului major rus, întinderea totală a Basarabiei e de: 44,936 km. p. uscat și de 2500 km. p. acoperit cu apă și aceasta din urmă, mai pronunțat în partea de sud a Basarabiei, în special în jud. Ismail și Cetatea-Alba, cu locuri întinse și bogate în pești.

După o statistică din 1911, proprietățile erau astfel repartizate: proprietatea particulară ocupa: 1.805.158 deschinate (o deschintă și un hectar și 0,9); proprietatea săracă colectivă inalienabilă — numită în rusie „nadelnaia” — ocupa în Basarabia: 2.027.750 deschinate; iar Statul și măndistirile, 343.123 de seazine.

După ultima statistică din 1918 și cea care e până în prezent, când se efectuează expropriația moșilor boeresti și bisericesti, repartitia pământului Basarabiei era următoarea: Nobilită: 702.702 des; proprietatea particulară: 605.558 des; măndistirile săracă adică acele de prin altă județ, cum ar fi cele care aparțin Muntei Atos, Sf. Spiridon din Iași etc., aveau: 199.850 des; Torădășile: 802.808 des; Statul: 101.370 des; proprietatea bisericelor: 43.600 des; măndistirile naționale: 19.620 des; proprietatea orașelor și orășelilor: 71.722 des; proprietatea Băncii Rădășene: 63.20 des; rezidat: 13.705 des; binele nu și se înțelege prin biserică, având donații instituțiilor din Basarabia: 49.900 des; Diviziile: 112.790 des. În total: 2.289.665 de seazine în Basarabia.

După cîtele, care sunt mai elocuente de cîte vorbele, plăinăurile cele mai în-

tinse le aveau clasele privilegiate: populația în masă, tărani, liberi de erau după legile de guvernare, erau totuști serbi bozaișilor.

Ceea ce e curios, e dreptul de proprietate, pe care îl aveau instituții străine de statul rus, creând drepturi de stat în stat, de care guvernările rușii nu s-au apropiat, pînă în preajma răboiului, acordându-le libertatea de a se administra și conduce după deplina voile a proprietarilor, statul rus, încasând o sumă cota din veniturile ce produceau acele averi. Zic până în preajma răboiului, de oară, îmi aduc aminte că statul rus dădușe termen Epitropiei Spitalului Sf. Spiridon din Iași, care avea înținse proprietăți în Basarabia, să vîsa liquidize acela moșii, obligând Epitropia să le vândă Statului rus, în un termen fix, dela care termen, dacă nu se trecea proprietatea de la Statul român, la cel rus, urmău a fi confiscate.

Tarul Nicolae de asemenea, avea înținse proprietăți în Basarabia.

Inchinăm a crede că statistică cea bună, e cea ultimă, din 1918, după care se ghidăză comisiajile judecătorești de exproprie, pentru parcelarea în loturi a moșilor ce vor deveni proprietatea judecătorelor.

Cum spuneam de la început, nordul și partea de mijloc a Moldovei dintre Prut și Nistru, ca pământ fertil, sunt considerate, cu drept cuvânt, regiunile cele mai bogate în producția agricolă: Vom vedea mai la valg după datele statistice existente, care era întinderea cultivabilă a provinciei noile românești și care era producția obținută pentru diferitele cereale.

În orice caz în comparație cu alte gubernii din russia de altădată, Basarabia sub raportul aportului agricol și fructifer, ocupă rândul întâi, fără să mai vadă că și în rândurile diplomatici noștri politice, sau a funcțiunilor înalte, erau în Rusia, tot Basarabieni, care ocupau rorolor de seamă în coaducerea caroului Statului. Exemple sunt înșimile, și despre aceasta ne rezervăm dreptul a vorbi ceva, când vom veni la organizarea statelor sociale din russia toată și în special din Basarabia într'un număr vizor.

Suprafața cultivată în 1912 a acestor provincii era de 1.397.393 de deschinate. După cum vedeați era deajuns de considerabilă, dat fiind căle de comunicație de care vom vorbi mai jos, foarte reduse și în ce privește calea ferată, dar mai ales șoselele, singurile rețele, care cele întâi pun în valoare, valoarea reală a producției.

S-a recoltat: grâu de toamnă: 547.481 des, cu o producție de 24.568 puzi (un puz egal cu 16 kg); Grâu de primăvară: 241.015 des, cu o producție de:

7725 puzi; porumb, 703.554 des, cu o producție de: 54.568 puzi, ovăz: 76.627 des, cu o producție de 5921,4 puzi, orz: 639.450 des, cu o producție de: 35.088,6 puzi; secără de toamnă: 184.550 des, cu o producție de 10.702,2 puzi și secără de primăvară: 4683 des, cu o producție de: 243,7 puzi; sau producția totală a cerealei pe puzi 141.823,3, iar în kg: 22.691.729.

În special grăul din Basarabia era recunoscut ca gratuită la chilă și ca bogăție de substanță în boabe și alergau din stepele S. Bessarabiei să procure sămânță pentru culturile ce vorba să le facă.

Pomi fructiferi, o altă sursă de bogăție a proprietarilor ca și a locuitorilor de aici, ocupau o suprafață de 30.443 de deschinate cu o producție de: 6.104.000 de puzi. Erau șoale speciale de pomicultura, care procura și pomi și alți; iar regiunile unde pământul era accesibil acestor plantații era și este sudul și mijlocul Basarabiei, la nord numai jud. Soroca.

Tot felul de varietăți de mere, prune, nuci, caise, pere, struguri pentru masa și mari și foarte gustoase, făceau deliciul răsăritelor întregi, până la masa Tarifului. Basarabia era pepiniera fructelor și cum spuneam un mijloc ușor și practic de inavajire.

Vile ocupă o întindere de 61090 de seazine, cu o producție, în puzi de 4.299.400; iar terenul propriu culturii vinicole sunt județele: Chișinău, Orhei, Cahul, Tighina și Cetatea-Alba; dezsemenea recoltă slăscă și care era înțepățită în întreaga ruseie.

În fine pământul Basarabiei, după datele statistică tot din 1912, date de care mă amintesc pentru toate producțiunile Basarabiei, e îmbrăcat, pe o suprafață de 276.581 ha, de imense și aproape virgină păduri.

Conducătorul C. N. MORARU, înăpunătă în Constanța și stabilită în strada Alexandru Cel Bun No. 17, și-a reluat ocupările, însărcinându-se cu lucru de proiecte expertize și orice lucrări atingătoare de ramura arhitectonică.

TIPOGRAFIA COOPERATIEI ROMANE STRADA CAROL

Pentru dăunați de război din Hâșova

Toți locuitorii din circumscripția Hâșova, a căror cerere de despăgubiri trece de 50.000 lei, sunt invitați să se prezinte acestei comisiuni pentru a-ștăra și depune dovezile ce aduc în sprijinul cererii lor după cum urmează:

Cei cu numele de famile A-C în ziua de 1, 2 și 3 Martie 1920.

Literile:

D. E. F.	în zilele de 4, 5 Martie
G. H. I.	6, 7, 8
L. M. N.	9, 10, 11
O. P. R.	11, 12, 13
S. S. T.	14, 15, 16
U. V. Z.	17, 18

În urma acestora se va fixa termen de judecădere cererii.

Pegru o că mai grubnică soluție care a cereștilor de despăgubiri, se poate în vedere dăunaților să vină și să depună în zilele fixate toate probele scrise sau cu numele martorilor, într-o cerere în care să enunțe și alătura toate probele, pentru fiecare cap de cerere.

De asemenea vor mai trebui să facă și dovada că n-au fost supuși protecției vreunei puteri cu care jara a fost în război.

RUBRICA ECONOMICA

Cum să cultivăm cereale

Rezultatele triste ale recoltei și perspectivele și mai îngrijitoare de pe anul viitor, mă îndeamnă să recomand plăinărilor noștri un nou sistem de cultivare a pământului, sistem care în practică nu e cunoscut de loc, sau foarte puțin.

E vorba de sistemul cum se cultivă de mihi ani orezul în China, care fiind acomodat împrejurărilor de noi, a și fost descris în anul 1903 de Rusul Dembeski, într-o carte care tratează cultivarea pământului și recomandă pentru cultivarea pământului și recomandă pentru punerea în practică și în Europa. Acest sistem e practicat în alte țări de zeci de ani, iar Belgia, în care e cunoscut de 30-40 ani, are a mulțumi acestui sistem de cultivare în bună parte avuile ei. Însă Germania aplică acest sistem de cultivare a pământului în unele părți ale țării de 10-20 de ani. Eu m-am ocupat cu acest metod de cultivare împreună cu un alt amator, în județul Caraș-Severin, ba încă din anul 1911, și în 17 comune unde am facut aceste încercări am ajuns la rezultate foarte frumoase.

Ne-am năzuit natural să acomodăm acest sistem împrejurărilor din Banat și cu cerealele obișnuite la noi, pentru ca să facem prin aceasta mai accesibil acest sistem, și pentru a nu veni înaintea țărănilor cu lucruri care să le fie prea obișnuite și grele la început. Înțelegem că proprietatea maghiare au căutat să ne impiedice în înzilele noastre de a răspândi acest sistem de cultivare a pământului, întrucât este unul deosebit de eficient și are multă durată.

Prin punctul de vedere botanic observă, că în modul amintit dea se desvoltă mai bine cerealele, pentru că plantă prin acest nou sistem de rădăcini poate fi cu mult mai bine prevăzută cu umezeala suprafață, așa că de multe ori singur terenul și deajuns pentru nutrirea plantelor, din care cauză chiar în pământuri mai sărace și în seccete durabile am avut cele mai frumoase rezultate.

Prin săpare printre rănduri e posibilă scurgerea apei de prösos, obvenite din multe ploile și nu se petrece ca după metodul vechi de cultivare, unde, prin prea multă umezeală, planta e de multe ori aflată într-o stare de suferință.

Ce trebuie să facă să se petreacă după acest nou metod de cultivare este să se aibă în vedere că se va folosi un sistem de rădăcini care să fie mai rezistență și mai durată.

Oricine va încerca acest metod va ajunge la rezultate uimitoare și, eu nu pot decât recomanda în cel mai călduros mod încercarea acestui sistem de cultivare mai potrivit pentru lucru cu măncile și deci mai acomodat economiilor mici de pământ.

Deoarece prin răboliu încercările noastre, deși nu au fost cu totul abandonate, totuși au stagnat, cred astăzi că mai potrivit timp pentru a face cunoștință acest nou metod de cultivare a pământului.

Lucrul se face în următorul chip: Semințele cerealelor, grâu, secără, ovăz și orz, sunt așezate în rănduri, în distanțe de 10 cm. unul de altul și tot al doilea rând va fi departătat de 25 centimetri de celelalte.

Însămânțarea se va face mai bine cu mașina de semință porumbul, la care găurile se vor potrivi așa că să corecteze distanțele de sus, ceeace se va putea face mai ușor prin astuparea găurilor de prösos cu ceară. Timpul seminăturii pentru seminăturile de toamnă e 15-25 August iar pentru seminăturile de primăvară călău de tineri pădurii posibil. După ce 2 foile ale germinului sunt depășite desvoltate în jurul firului, ceeace se întâmplă cam la 2½-3 săptămâni, e impresionantă planta cu pământ potos, prin care să poată străbate aerul, astfel că încheietura (nodulele din josul celor 2 foile) să fie acoperită cu pământ, ceeace se va putea face cu mașina de săpat sau și mai bine cu sapă de mână, în jurul trunchiului firului. De sine înțeles că înainte de semințare se va mărunții pământul bine și plin și dacă va fi de lipsă se va și grăbi, odată sau de două ori.

Rezultatul va fi că: planta fiind impiedicată în dezvoltarea ei, în niciuna

de a se reculege își va dezvolta, sub pământul adunat în jurul ei, nouă rădăcini, care apoi pun în mișcare o mulțime de fire noi, care pornește din grădăjoră de pământ și care după formarea unei încheieturi cresc în sus și se desparte. În felul acesta se dezvoltă 30-40 de fire. La aceste 30-40 de fire cresc mai târziu spicile, cu căte cam 35 de grăunțe, și aceste fire la un loc sunt amestecate ca și o plantă stufoasă cu pae puternice.

Rezultatul recoltei la aceste cereale e cel puțin de 4 ori așa de mare ca la cele cultivate după metoda veche.

Avantajile nouării metod de cultivare se pot rezuma în următoarele: În primul rând se crăjă sămânță, pentru că în acest mod, pentru seminătarea unui hecătar de pământ nu sunt de lipsă decât 24-30 kg. de sămânță. Prin seminătarea cu ajutorul mașinii de seminătă multe semințe vor fi păzite de nămăcire, pentru că în general cunoscă că prin seminătarea conform metodei vechi, multe semințe imprăștiate nu sunt acoperite cu pământ și astfel rămân expuse putrezierii sau altrei nămăciri.

Paiul astfel crescut, din cauza încheieturii amintite va putea fi cu mult mai greu stricat de vânt și ghiaja ca și cum pot fi cele crescute după metoda vechi. Recolta, după cum am amintit, e incomparabil mai mare, anume, la încercările noastre, pe un hecătar de pământ s-au produs 24-30 de măci de grâu, în comparație cu 6 măci, că a produs după sistemul vechi. Cât priveste calitatea, aceasta a fost cea mai excelentă și am produs în acest fel grâu cu grăunțe luciu, așa numit față ojelului, în care sună cu mult mai multe materii vicioase, ca în grâu de Banat obișnuit, fiind chiar din motivul acesta foarte căutat pentru față.

Din punctul de vedere botanic observă, că în modul amintit dea se desvoltă mai bine cerealele, pentru că plantă prin acest nou sistem de rădăcini poate fi cu mult mai bine prevăzută cu umezeala suprafață, așa că de multe ori singur terenul și deajuns pentru nutrirea plantelor, din care cauză chiar în pământuri mai sărace și în seccete durabile am avut cele mai frumoase rezultate.

Prin săpare printre rănduri e posibilă scurgerea apei de prösos, obvenite din multe ploile și nu se petrece ca după

metodul vechi de cultivare, unde, prin prea multă